

Arbeidsliv i læreplanene

Det er bred enighet om at måten vi har organisert arbeidsliv og samfunn i Norge, har gitt gode resultater i form av høy sysselsetting, omstillingsevne og produktivitet, og et arbeidsliv med høy læring. Kjernen i den norske samfunnsmodellen ligger i arbeidslivet, der velorganisert arbeidsliv og trepartssamarbeid er det mest grunnleggende særtrekket. Lønnsdannelsen og sentrale deler av den økonomiske politikken hviler på at vi har organiserte parter i arbeidslivet. Kunnskap om dette er viktig for å forstå hvordan det norske samfunnet har kunnet vokse fram til ett av verdens beste land å bo og leve i.

Vi er i lys av dette bekymret for arbeidslivets plass i læreplanene. Basert på gjeldende utkast er det enda ikke foreslått tekst til kompetansemål som omhandler arbeidslivet og dets organisering. I læreplan i samfunnsfag, kompetansemål for etter 7. årstrinn og 10. årstrinn er arbeidsliv riktignok omtalt som et tema som er tenkt at skal med. For samfunnskunnskap - fellesfag på er det derimot ingen punkter om arbeidsliv. Vi spør oss: Skal ikke elever i videregående opplæring lære om arbeidsliv i det hele tatt?

Under foreslår vi endringer som vi mener vil forbedre læreplanene innenfor samfunnsfag, ved å ta inn formuleringer som styrker arbeidslivsperspektivet.

Forslag til enkle justeringer etter 4. års trinnet:

- *utforske og samtale om historiske og geografiske føresetnader for busetjing, arbeids- og næringsliv*
- *vurdere korleis arbeid og økonomi påverkar livssituasjonen til den enkelte*

Forslag til kompetansemål arbeidsliv for læreplan i samfunnsfag etter 7. års trinnet:

- *gjøre rede for hovedtrekk i utviklingen i det norske arbeidslivet og hva som kjennetegner det organiserte arbeidslivet*

Forslag til kompetansemål arbeidsliv for læreplan i samfunnsfag etter 10. års trinnet:

- *drøfte viktige sider ved forholdet mellom økonomi, samfunn og arbeidsliv*

Det foreslåtte punktet på 10. års trinn er ment som et nødvendig underlag for punktet som er angitt under læreplan for Vg1/Vg2: *drøfte hvordan innovasjon og teknologi vil påvirke framtidens økonomi, samfunn og arbeidsliv*. Det vil være vanskelig å drøfte hva som vil skje i framtida hvis man ikke kjenner dagens forhold.

Forslag til kompetansemål arbeidsliv for læreplan i samfunnskunnskap Vg 1/Vg2:

- *drøfte viktige sider ved arbeidslivets betydning i samfunnet og hvilke roller partene i arbeidslivet spiller i denne sammenheng*

Forslag til kompetansemål arbeidsliv for læreplan i historie:

- *Gjøre rede for hvilken rolle organisasjonene i arbeidslivet og trepartssamarbeid har hatt for utviklingen av arbeidslivet og velferdsstaten*